

AWN

AMN

TRANSFORMATIE VAN DE AWN SITE
TOT HET MARITIEM MUSEUM

TEAM D

DIT IS GEEN MUSEUM

- 1 . VERTROUWEN
In wat er is
- 2 . TRANSFORMEREN
Van de gebouwen
- 3 . AANKOMEN
Op de site
- 4 . TENTOONSTELLEN
In AWN 2
- 5 . WERKEN
In AWN 1
- 6 . ONTDEKKEN
Van de dokken
- 7 . UITREIKEN
Naar de stad

'Alleszins niet zomaar een museum.'
Met deze vraag en stelling begint onze zoektocht naar een goed ontwerp voor het Maritiem Museum.

Geen museum tout court. Een museum impliceert dat dingen er getoond worden. Een museum is een educatie en een bewaarplek. Ok dat mag. Maar hier zal er nog gewerkt worden. Wat een geluk! Wat we niet willen is dit verliezen. Laat het vooral een scheepswerf met negen dokken en een collectie aan werkhallen blijven. Noem het een museum en de dingen worden koud en bevrozen. Dat haalt het leven eruit. We willen dit fantastisch erfgoed warm houden voor de volgende generaties!
Een museum voor kunst, nog daaraan toe, maar niet voor dingen die gebruikt werden en nooit werden gemaakt om te tonen. Dat we ze willen bewaren en tonen is helemaal terecht. Maar niet zomaar. Hoe werden ze gebruikt en waarvoor, hoe werden ze gemaakt? Dat verhaal mag er niet van gescheiden worden.

We mogen dan wel zeggen dat we de scheepswerf als fysieke en mentale arbeidsplek behouden, maar we mogen niet uit het oog verliezen dat we nu een nieuwe, belangrijke fase én wending in de levensloop van de Droogdockensite schrijven.

We kennen zijn geschiedenis, zijn evolutie, we bestudeerden de belangrijkste fasen: 1860, 1895, 1909, 1920, 1960, 1968, enz. Telkens veranderde hij omdat hij moest veranderen, werden gebouwen telkens net genoeg aangepast aan de nieuwe industriële, werktuiglijke noden.

Dat zullen we nu terug doen. We willen deze karakteristieke manier van hoe er steeds werd verbouwd verderzetten. Ook eigen is dat de gebouwen hierbij precies op dezelfde plaats werden vervangen. Als een slang die vervelt en van huid verandert.

Dit betekent dat we vroegere fasen niet zomaar mogen uitwissen. En ook: wat na deze fase? Dan moet een nieuwe fase mogelijk zijn. Deze fase is geen eindpunt van de Droogdockensite. Dat zou begraven zijn. Houden wat er is, wat goed is, niet alleen het materiële arsenaal, het werken. Een levendige plek. Een mentale plek die de toekomstige en de voorbije gepresteerde arbeid voor alle zintuigen, zichtbaar, tastbaar, ruikbaar houdt.

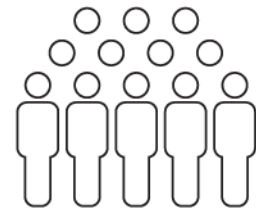
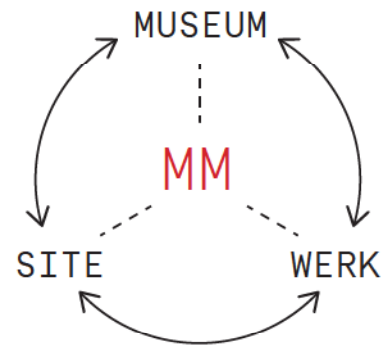
Geen museum tout court maar nog altijd een werkplek waar wat er werd gemaakt ook wordt getoond. Dus maken we geen tentoonstellingsgebouwen. We willen werkgebouwen houden. Om in ideale omstandigheden te kunnen werken én tonen passen we ze aan. Denk aan de Kogge.

Het begint duidelijk te worden, dit is niet zomaar maar een architectuuropgave. Het eigene van een arbeidsplek is het functionele en het praktische. Geen afgelikte architectuur, maar wel genereus veel ruimte en licht. Nu ook nog comfort toevoegen voor de mensen en vooral voor het erfgoed zodat we het kunnen bewaren, repareren en tonen.

Aan het werk!

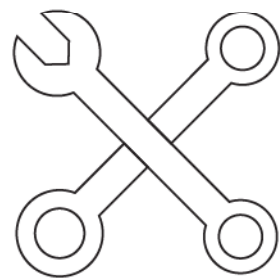
1 VERTROUWEN

In wat er is

Site, museum, werk

Het Maritiem Museum is meer dan alleen een museum. De droogdokken, de route over de site, het werk in de ateliers en het museum vormen samen een totaalbeleving. De maritieme collectie die tentoongesteld zal worden heeft geen introductie. De site, de gebouwen, het werk en de collectie tonen een evident verwantschap; ze complementeren en activeren elkaar. Een statische museum collectie komt met de juiste achtergrond tot leven.

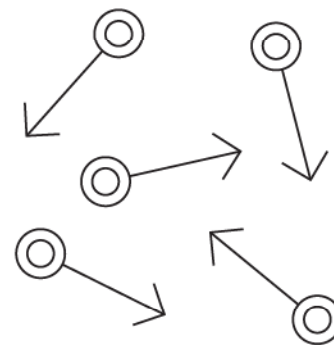

Productieve site

De AWN site is en blijft een plek van productie. Met de verwelkoming van een Maritiem Museum wordt het werk zichtbaar gemaakt en onderdeel van de bezoekersbeleving. Het verhaal van het museum wordt versterkt door de productieve geschiedenis van de site voort te zetten.

Breed publiek

Naast museumbezoekers zal ook ander publiek van de site gebruiken maken. Het museum zal dienen als uitvalsbasis voor alle bezoekers aan de Droogdokkensite. Een plek waar de bus stopt, een koffie gedronken kan worden in het café of gegeten kan worden in het restaurant. Daarnaast zullen er twee kantoren gehuisvest worden en zijn er dagelijks medewerkers aan het werk in de ateliers.

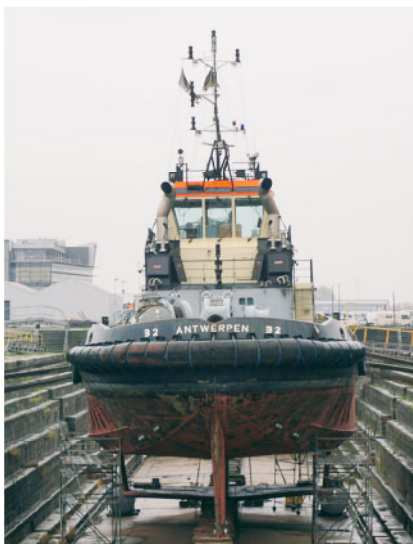

In beweging

Het museum is onderdeel van een site die constant in beweging is. Het werk gaat door: boten worden gerepareerd, zowel in de ateliers als buiten in de dokken. De dokken zijn nog in werking maar vrij toegankelijk. Boten in de dokken komen en gaan. De trots van het museum, de Kogge, zal zelfs ter plekke en voor de ogen van de bezoekers geassembleerd worden.

Interieurbeeld van de ateliers in AWN I. Door het toevoegen van een nieuwe structuur worden de werken zichtbaar voor de bezoekers.

Ruwe maritieme karakter

Grootschalige momenten

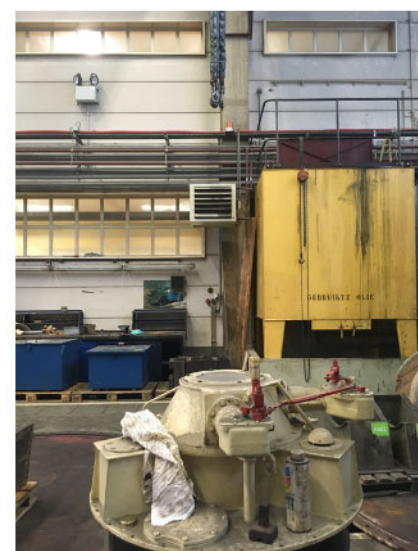
Een collectie van gebouwen

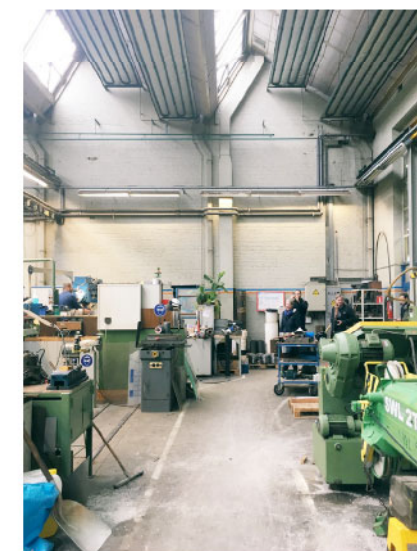
Charmante momenten

De site te midden nieuwe iconen van Antwerpen

Informele werkplekken

Kijken naar wat er is

We kijken naar de site en haar gebouwen. Een aantal kenmerkende eigenschappen, en hun combinatie, vallen op. Ze zullen sturend zijn voor onze aanpak en ontwerp.

Representatie & pragmatiek

Er is een wens om de architectuur van het Pomphuis weer zichtbaar te maken. AWN2, een pragmatisch werkgebouw, zou afgebroken kunnen worden om meer aandacht te schenken aan het beschermde Pomphuis. Het Pomphuis viert de technologie van de enorme pompinstallatie die het huist in zijn verfijnde en decoratieve vormgeving.

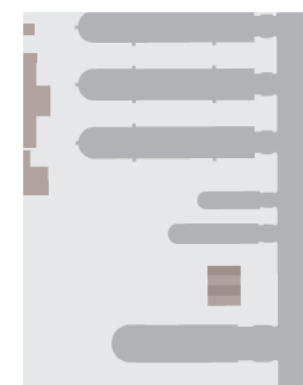
Heroïsche gebouwen

Als nuchter werkgebouw gebouwd rondom het Pomphuis, waarbij de even representatieve broer van het Pomphuis gesloopt werd, wordt AWN2 gezien als obstakel. Het werkgebouw deelt niet de verfijning van het Pomphuis, maar de schaal en vormgeving van het gebouw en zijn openingen hebben een heroïsch karakter. De ongreepbare schaal van de droogdokken vertaald in een bijbehorend werkgebouw.

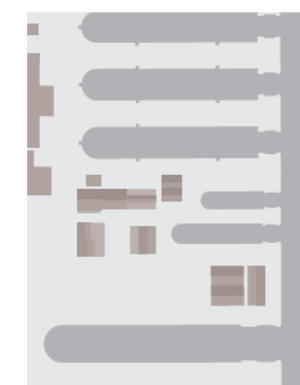

Brede blik op erfgoed

In onze ogen werken wij niet met waardevolle en nietwaardevolle gebouwen. In de geschiedenis van de site zien we gebouwen komen, afgebroken en vervangen worden. Alles om het werk in en rond de droogdokken te kunnen voortzetten. Zo zijn alle gebouwen sporen van de totstandkoming van de kenmerkende productieve identiteit van de site en zo zien wij alle gebouwen als erfgoed.

1895

1903

1909

1960

1968

1975 - nu

“Things need to be ordinary and heroic at the same time.”

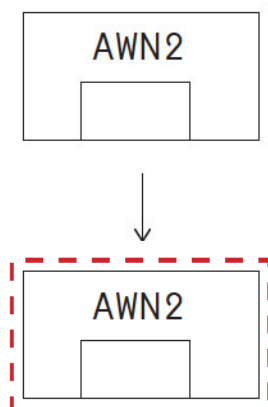
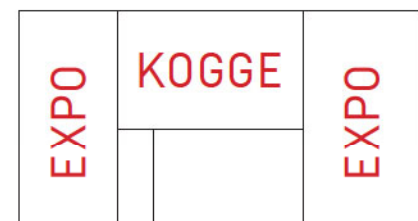
Alison & Peter Smithson
in *Without Rhetoric:
An Architectural Aesthetic*

Begrijpen

We werken met een site die in zijn geschiedenis een soms ruwe eerlijkheid heeft getoond in zijn omgang met gebouwen. Er was geen sprake van idealen of nostalgie. Verlangen naar een scenario uit het verleden - het Pomphuis als vrijstaand gebouw, wat uiteindelijk maar 25 jaar in beslag heeft genomen van zijn 120-jarige bestaan - gaat in tegen de identiteit van de site. Als de gebouwen volstaan in de functie die zij moeten dragen, worden ze behouden. Als de gebouwen niet meer volstaan, worden ze weggehaald of vervangen. De ambitie om nadruk te leggen op een enkel monument ontnemt de kracht van de site die ligt in het ongewone ensemble van representatieve en pragmatische gebouwen. Dit ensemble vertelt het complete verhaal van een productieve site. In het ruwe karakter van de site hebben de werkgebouwen hun rol. Wij zijn geïnteresseerd in de mogelijkheden van de huidige staat van de gebouwen om zich aan te passen aan een volgende fase in hun geschiedenis.

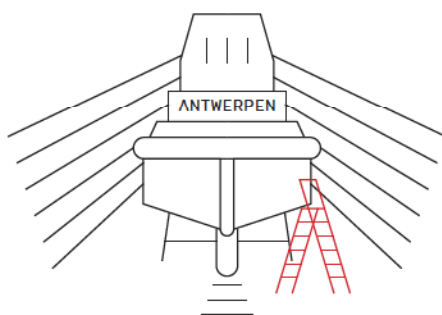
2 TRANSFORMEREN

Van de gebouwen

AWN 2 behouden

Wat als we verder denken volgens de pragmatische traditie van deze bedrijfssite en de vraag beantwoorden op een recht-toe-recht-aan manier : doen wat nodig is, op een directe en degelijke manier. Qua programma, oppervlakte en beschikbaar volume biedt AWN2 wat gevraagd is voor de toekomstige museale functie. Waarom een degelijke betonnen structuur afbreken als deze ons de ruimte biedt die we nodig hebben?

Repareren

De AWN site is en blijft een plek van productie. Met de verwelcoming van een Maritiem Museum wordt het werk zichtbaar gemaakt en onderdeel van de bezoekersbeleving. Het verhaal van het museum wordt versterkt door de productieve geschiedenis van de site voort te zetten.

Een nieuwe schil

Werken met wat bruikbaar is en dit transformeren om te kunnen voldoen aan de toekomstige museumfunctie. Een simpele non-nonsense oplossing voor het binnenklimaat is de buitenschil van AWN2 vervangen door een nieuwe isolerende buitenschil.

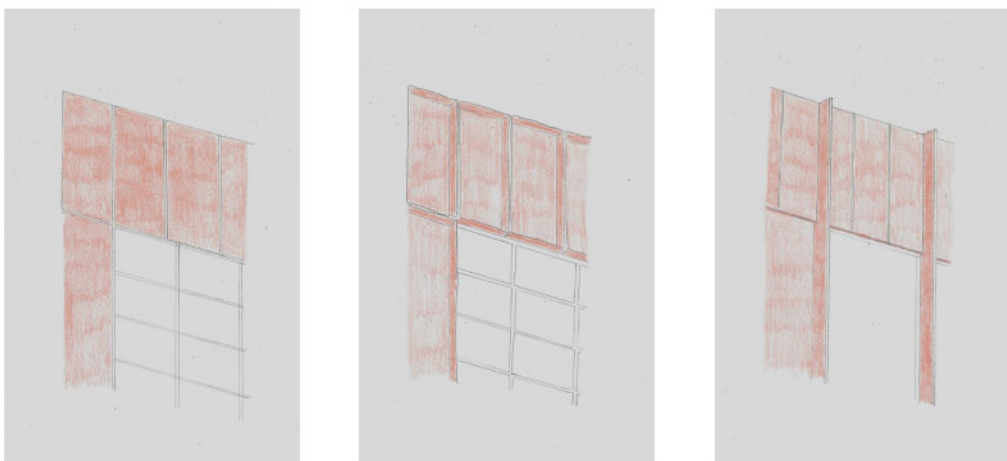

Een nieuw gezicht

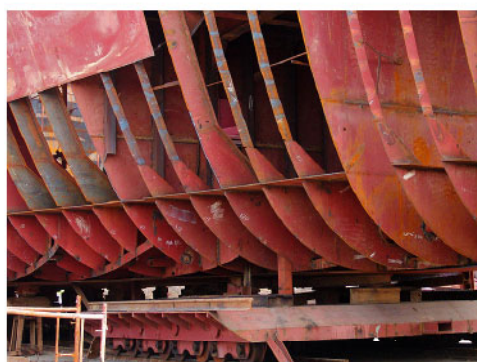
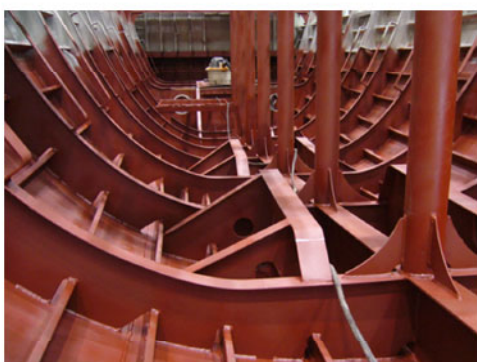
Zo krijgen de Ketelmakerij en Propellerwerkplaats een compleet nieuw gezicht. Wat overblijft is de buitengewone schaal van de gevels en hun openingen. Er is de vrijheid om na te denken over de betekenis van de gevel en het functioneren van de afzonderlijke openingen in dienst van het museumprogramma. Openingen die open en dicht kunnen zijn, bewegend en dynamisch, zoals het museum met wisselende tentoonstellingen in beweging zal zijn en gepast op het licht kan reageren.

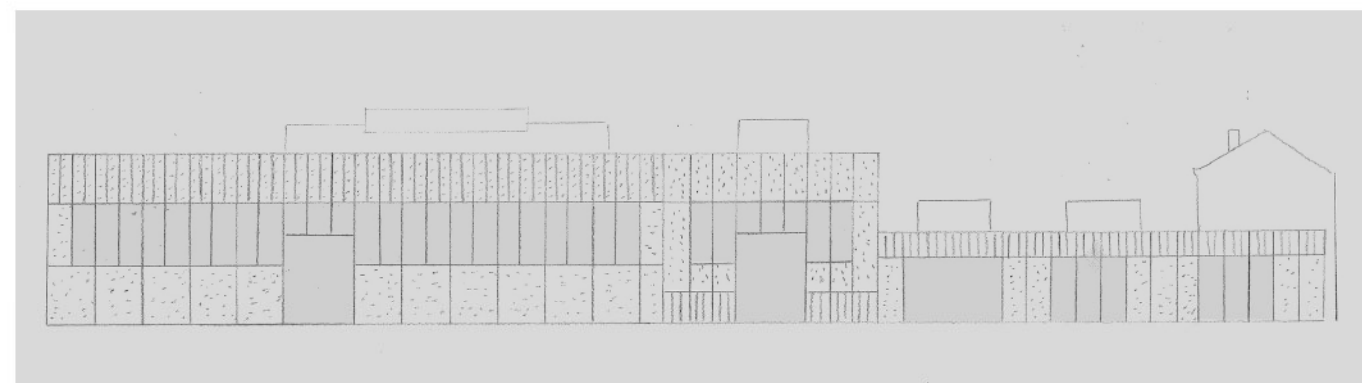
Net zoals ook de schepen in de droogdokken hersteld worden, voegen we een nieuwe buitenschil toe aan de AWN 2 gebouwen.

Detail. Het werken met een ruw en no-nonsense materiaal biedt nog steeds ruimte voor verfijning en speciale momenten.

De scheepsromp is een stalen framework waarop stalen platen worden gemonteerd.

Frame. De articulatie van een raamwerk geeft een mooie korrel aan de grote gebouwen en het stelt ons in staat om een dialoog op te starten met de stalen frame van het pomphuis.

Een collectie van verwante gevels met staal als gemeenschappelijke noemer.

Het bouwen van een stalen romp in de Bethlehem-Fairfield scheepswerf in Baltimore.

Repareren

De niet-geïsoleerde gebouwen van AWN2 zullen worden gerepareerd en voorzien worden van voldoende isolatie en een nieuwe stalen huid overheen, op een manier zoals de boten worden gerepareerd in de dokken. De bekleding van deze grote bestaande gebouwen is nauw verbonden met de manier waarop rompen en aangrenzende gebouwen daar in de scheepswerven worden gemaakt.

Historische foto van het Pomphuis in 1967.

Leren van het Pomphuis

Het pomphuis kreeg de nodige aandacht om het technische vernuft, waar het beschermende omhullende voor is, te fêteren. In de tweede helft van vorige eeuw is de ambitie om representatieve gebouwen te maken op de site afgenomen. Het functionalisme wint het van de verfijnde decoratie. Werkhallen worden vormgegeven naar modernistische voorbeelden uit de jaren '30. Maar toch worden ze met zorg gebouwd alsof het pomphuis de toon heeft gezet voor een zekere zorg voor het bouwen. Met de nieuwe huid van de hallen laten we invloed van het pomphuis terug sterker werken. Hun verschijning is stoer maar ook verfijnd.

In het Historic Dockyard, het maritiem museum in Portsmouth, wordt nog gewerkt aan schepen. De sfeer van het museum wordt bepaald door bestaande werkhallen. Dit zorgt voor een sterk gevoel van authenticiteit.

Grafiek, kleur, detail kenmerken de nieuwe gebouwrompen. Geperforeerde staalplaten, die motorisch bedienbaar zijn, voegen functionaliteit op het vlak van lichtsturing toe aan de museale ruimtes erachter.

De onverslijtbare kopshouten fabrieksvloer in de propellerwerkplaats als een manuscript van gepresteerde arbeid.

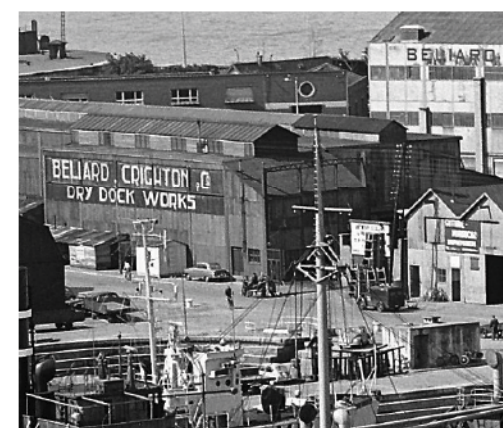
In de haven van Hamburg liggen dokken van een scheepswerf met duidelijke grafiek in sterke scheepskleuren. Zwart, wit, lichtgrijs, felrood.

Opname van de film "Onthaal" uit 1967, opgenomen in het Werkhuis Noord.

Sporen van het productieve verleden

Tijdens onze drie bezoeken hoorden we steeds meer verhalen over de sporen van het geleverde werk in de vloeren en muren van de werkhallen. Snijsporen, tekensporen, draaisporen, schuifsporen,..., ontelbare getuigenissen van beweging en arbeid.

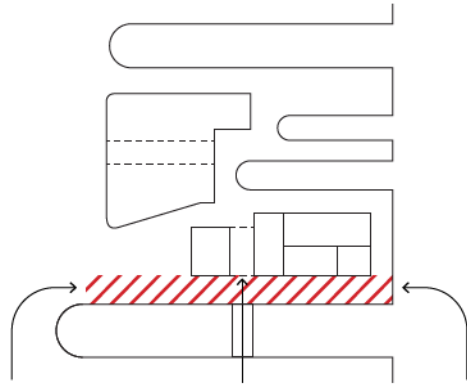
Droogdok 4, 5 en 6 met op de achtergrond de gebouwen van B. Crighton & co Dry Dock Works.

Gebouwen dragen hun naam

Zoals in de haven van Rotterdam een tot school herbestemde scheepshal de naam Duikzeebootloods draagt stellen we eenzelfde techniek voor om de prachtige namen van de werkhallen te eren : *Propellerwerkplaats*, *Ketelmakerij*.

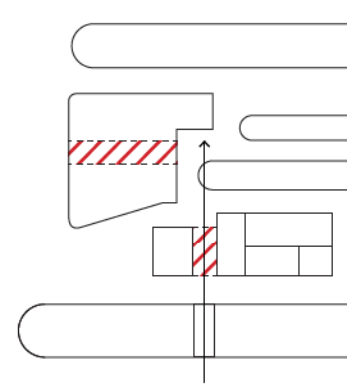
3 AANKOMEN

op de site

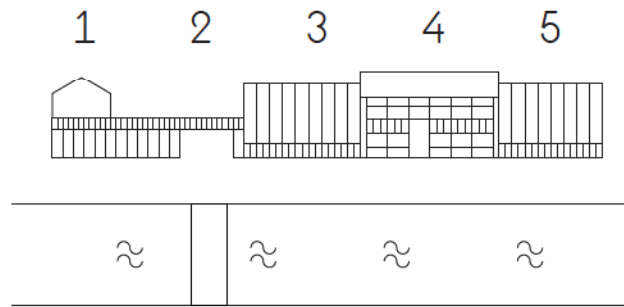
De Kade als publieke ruimte

Een laatste gevelrij in de overgang tussen stad en haven markeert een plek met een gunstige zonorientatie. Reeds op oude foto's bezit deze ruimte de potentie van een publieke kade met een gezicht naar de stad. Een collectie van gebouwen met verschillende maten en kroonlijsten langs een kade met genereuze breedte. De kade en de stad komen in directe verbinding met elkaar door het voorzien van een ponton als toegangsbrug overheen droogdok 1.

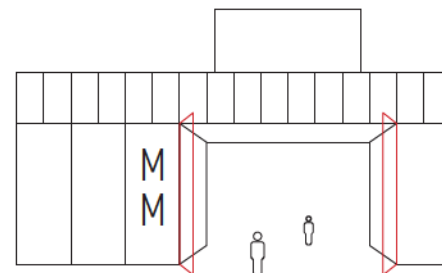
Een tweede straat verbindt dok 1 en 2

We verbinden dok 1 met de volgende dokken door middel van een brede straat. Een straat zoals de straat in AWNI. In deze overdekte ruimte ligt de toegang tot het museum. De brede transparante poorten kunnen open op dicht naargelang het seizoen. Zo kan de ruimte gedurende het hele jaar de functie van museum lobby dragen. 's Avonds wordt de straat afgesloten en kan de kade toegankelijk blijven terwijl de site wordt beveiligd.

Een reeks eigenzinnige gebouwen langsheen de Kade

We maken een sterke gevel en introduceren terug uitgesproken verschillen in hoogte. Het nieuwe ontvangstgebouw, een U-vorm rond de directeurswoningen, is een eenlaags volume. Zo lijkt het op het gebouw dat hier tot 1975 stond. Samen met de heroïsche werkgebouwen en het decoratieve Pomphuis een eigenzinnige reeks gebouwen met elk hun eigen identiteit.

Één duidelijk adres voor de hele site

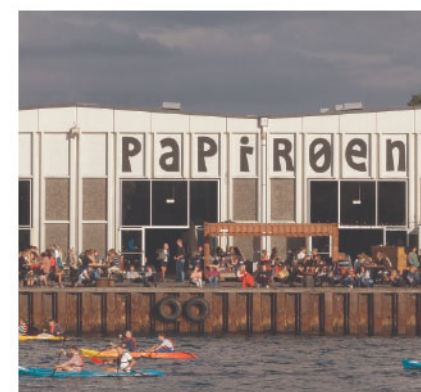
Het nieuwe entreegebouw is open en aanwezig. Een duidelijk adres: als welkomst- en organisatiepunt voor de hele site. We halen hiervoor het weinig genereuze en verfijnde havenkantoor weg. Om de connectie tussen de dokken te kunnen maken, maar ook om de site voor deze volgende fase als maritieme belevingssite een waardig ontvangstgebouw te geven.

Doorzicht op dok 2 van uit de inkomstraat van het museum.

Zicht vanaf de overzijde van het Kattendijkdok.

De kade nabij Papirøen, een voormalig papiermagazijn in Copenhagen.

De publieke kade langsheen de onderzeebootloods van de Rotterdamse Droogdok Maatschappij.

Caruso St John, Bankside Signage System, 1999.

1:5000

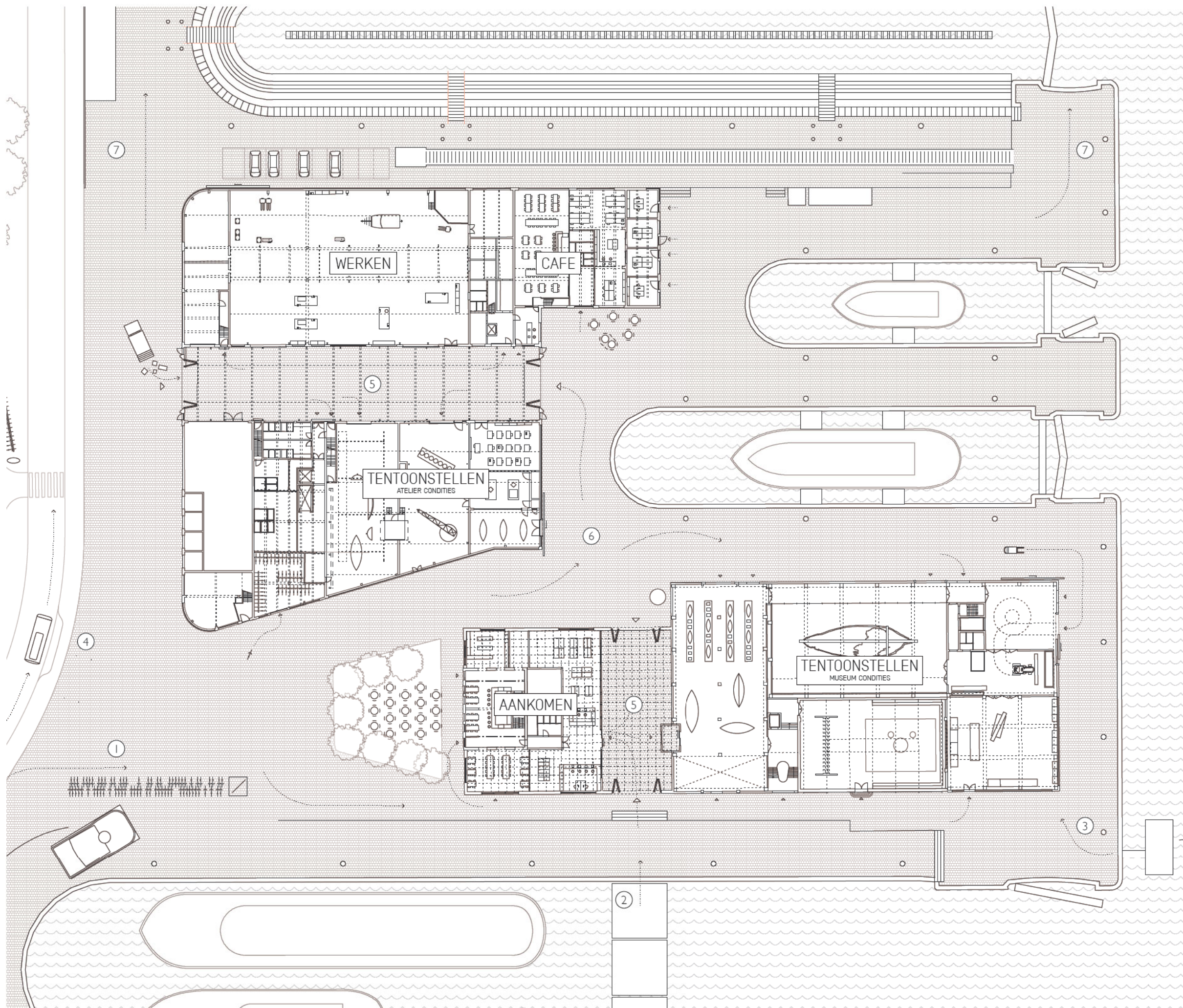
- Rijnkaai route
- Kattendijk route
- Watertaxi

1. Brouwershuis
2. Loodsgebouw
3. Bonapartedok
4. MAS
5. Nassaubrug
6. Oude havenkranen
7. Red Star Line Museum
8. Kattendijkdok
9. Maritiem Museum

De dockside

Het Maritiem Museum vormt het eindpunt van een maritieme route doorheen de stad. Samen met haar levendige kade heeft het Maritiem Museum de potentie uit te groeien tot een nieuwe place-to-be in Antwerpen. Stad en haven komen er letterlijk samen in een spannende aanvaring.

Site en gebouwen constant in beweging

1:600

Aankomen

- 1. Fiets
- 2. Stad / auto
- 3. Watertaxi
- 4. Bus

Site

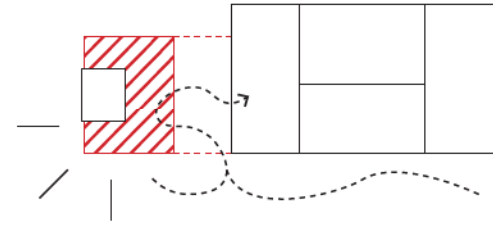
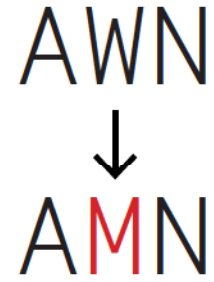
- 5. Straat
- 6. Maritieme site
- 7. Droogdokken beleving

We zien het nieuwe ponton met in zijn as de straat. De nieuwe gevels zoeken relatie met elkaar en met het Pomphuis. De verfijning van het Pomphuis blijft naast de grootschalige stalen gevels opvallen. Het open entreegebouw, de dienstwoning en de tuin maken samen de kleinschalige start van de site.

4 TENTOONSTELLEN

in AWN 2

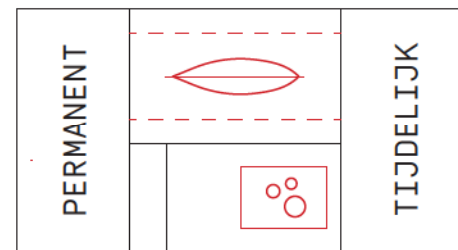
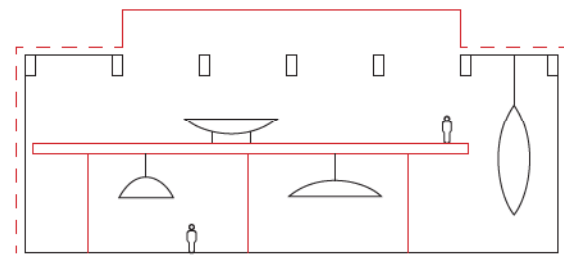

Van werkplaats tot museum

Een museum is een gebouw dat ons iets bijleert, de werkhallen zijn daarvoor gepaste leraars. Ze vertellen hoe de wereld in elkaar zit aan de hand van echte feiten en authentieke verhalen. De werkplaats maakt zo deel uit van de tentoonstelling en versterkt het maritieme verhaal.

Het nieuwe ontvangstgebouw

Een groot dak verbindt de nieuwe straat met de dienstwoningen. Hieronder bevindt zich een overzichtelijk welkomstgebouw. Op de kruising van verschillende richtingen en zichtassen verknoopt het alle museale functies op de site.

Verder bouwen aan AWN 2: nieuwe vloeren, daklichten en een nieuwe huid

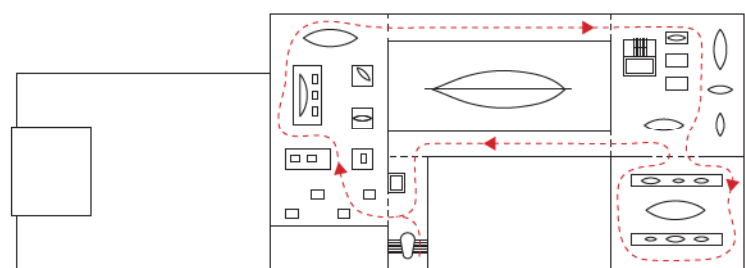
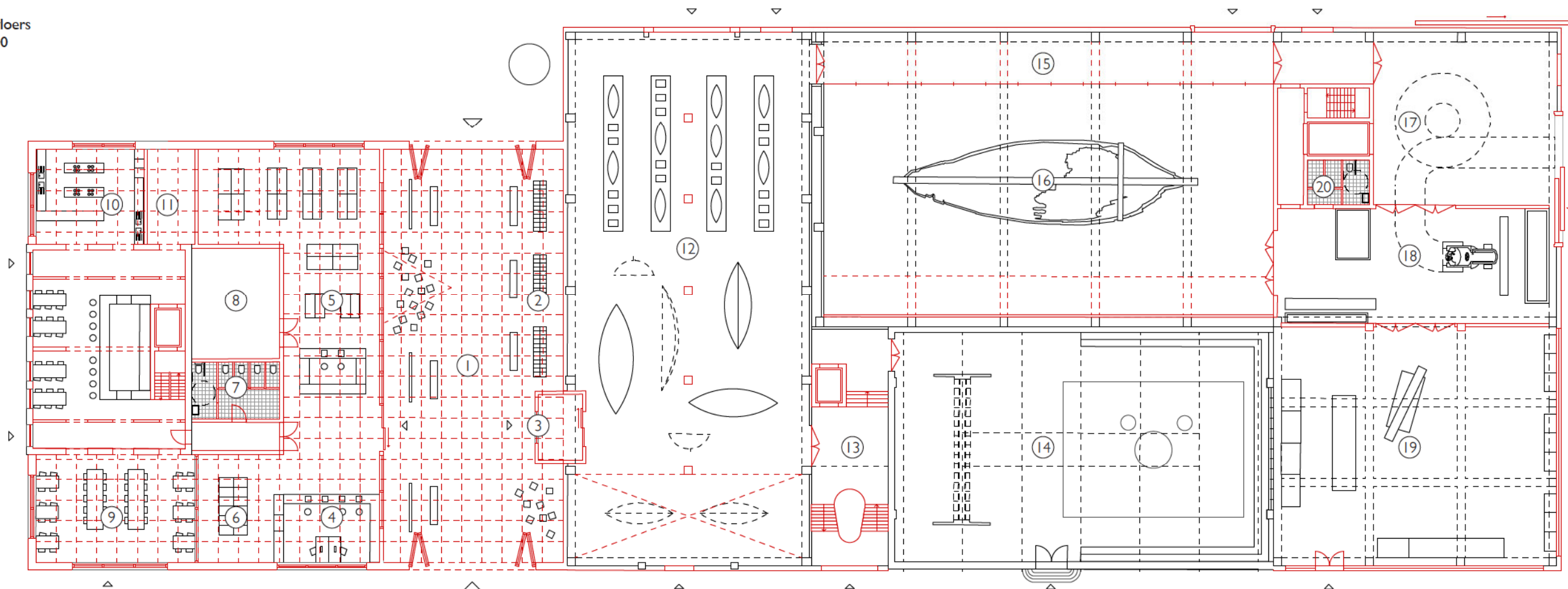
De Propellerwerkplaats en Ketelmakerij zijn grote, simpele maar stevige werkhallen. Door hun eenvoudige structuur, grote oppervlakken en indrukwekkende hoogtes, bieden ze tal van ruimtelijke opportuniteiten. Het toevoegen van vloeren halverwege hun hoogte laat bovendien toe door hun imposante raamopeningen te kijken voor een uitzicht over de site, de haven en de stad.

De centrale Kogge als tegenhanger van het Pomphuis

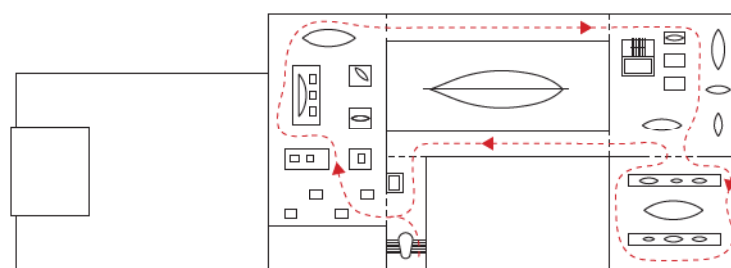
De Kogge is de 'centrepiece' waar het museum letterlijk rond wordt gebouwd. De trots van het museum als hoogtepunt binnen het museale parcours. Het opereert ook als tegenhanger en nieuwe waardige buur van het Pomphuis.

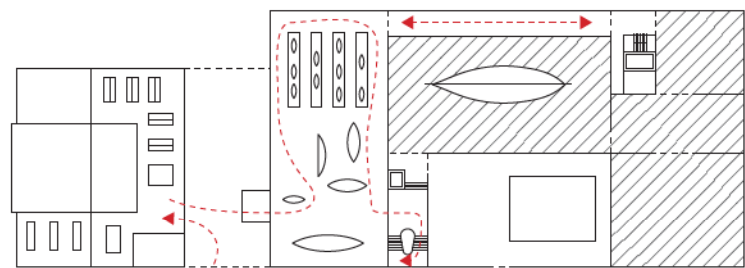
Op de verdieping van de Ketelmakerij, met zicht op de stad in de verte.

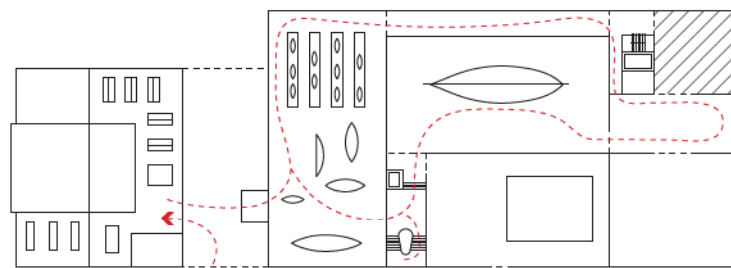
+1

+1

0

0

De Propellorwerkplaats en Ketelmakerij ontpoppen zich tot museum

Straat

- 1. Museum lobby
- 2. Vestiaire
- 3. Sas

Ontvangstgebouw

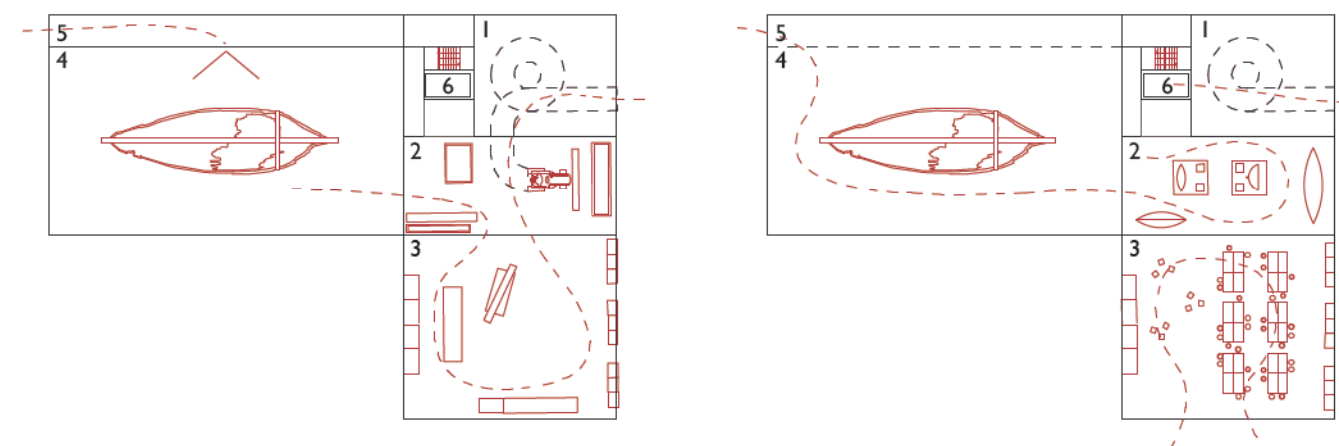
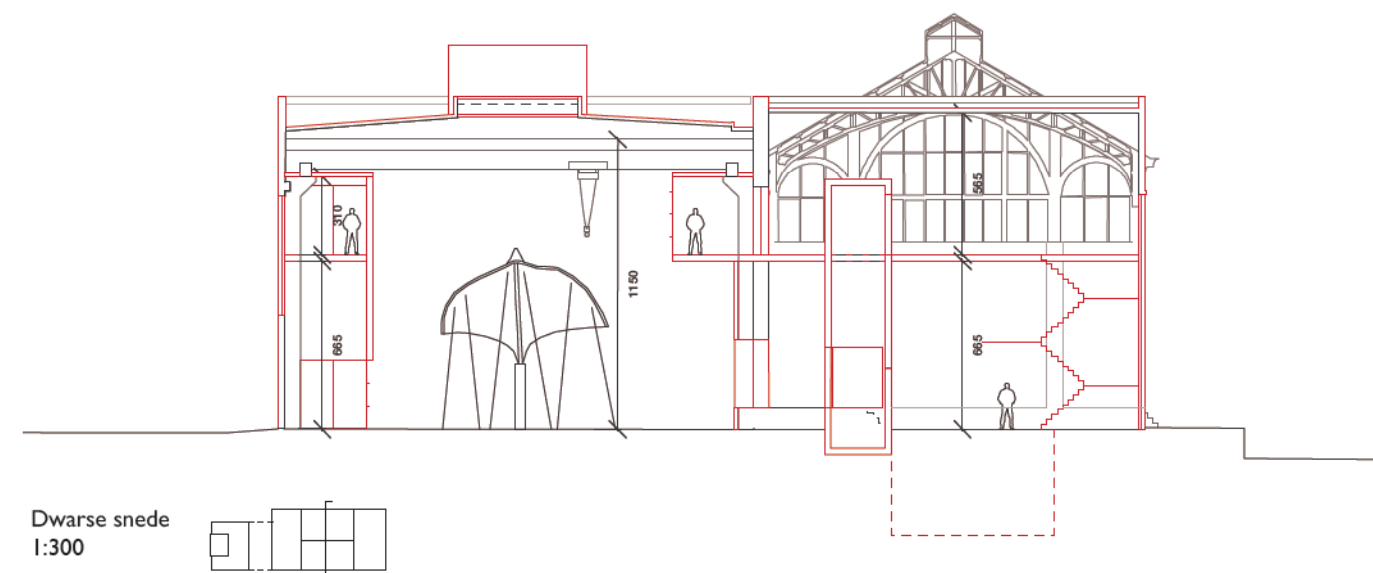
- 4. Tickets & security
- 5. Museumshop
- 6. Vestiaire groepen
- 7. Sanitair (op +4.0 extra sanitair)
- 8. Berging shop / onthaal (op +4.0 technische ruimte / server / ehbo)
- 9. Restaurant
- 10. Keuken
- 11. Afvallokaal / opslag

Tentoonstellingsruimte (museum condities)

- 12. Perm. tentoonstelling
- 13. Circulatie
- 14. Pomphuis
- 15. Kogge tentoonstelling

Kogge

- 16. Kogge
- 17. Kogge sas / transitruimte
- 18. Kogge wachruimte / Perm. tentoonstelling
- 19. Kogge atelier / Kinderatelier
- 20. Sanitair medewerkers (op +3.5 sanitair bezoekers)

Kogge ruimtes tijdens renovatie

1. Kogge sas
2. Kogge wachtruimte
3. Kogge atelier
4. Kogge opbouw
5. Publieke galerij
6. Goederenlift

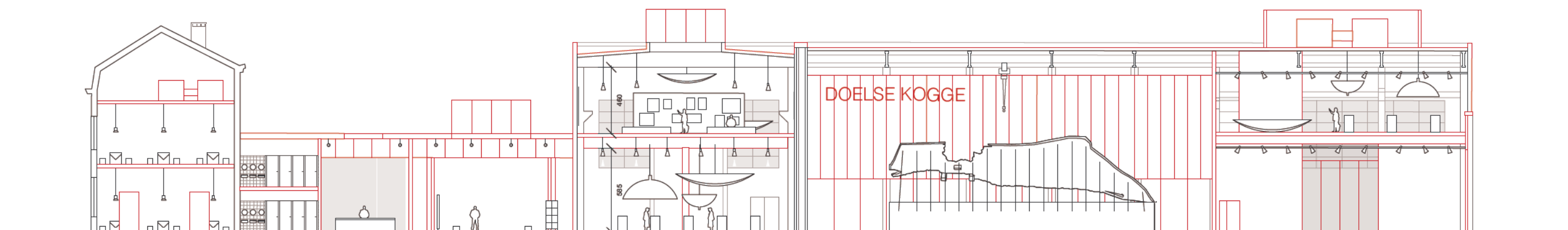
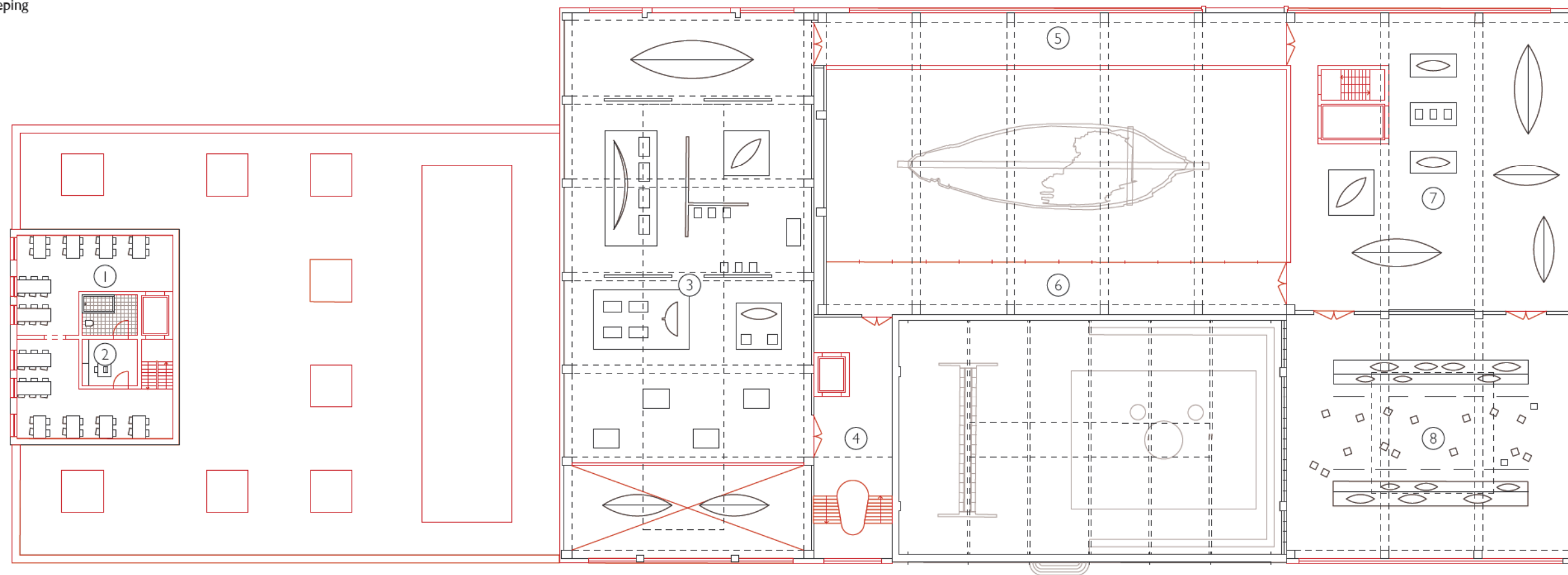
Kogge ruimtes na renovatie

1. Transitruimte
2. Permanente tentoonstellingsruimte
3. Kinderatelier
4. Kogge tentoonstellingsruimte
5. Publieke galerij
6. Goederenlift

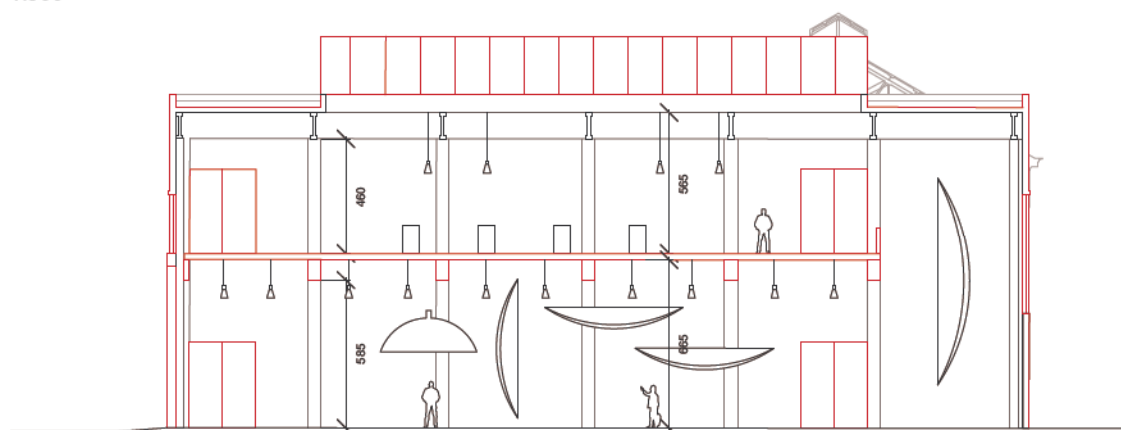
De Kogge

De Ketelmakerij geeft ons de ruimte en infrastructuur die voor de restauratie van de Kogge nodig is. Een lichte structuur wordt toegevoegd om een gaanderij op te hangen in de ruimte die uitkijkt over (het werk aan) de Kogge. Aan de andere zijde is het zelfs mogelijk om van nog dichterbij naar het restauratieproces of de afgewerkte Kogge te kijken.

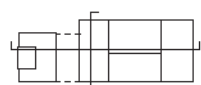
Plan 1e verdieping
1:300, +7.00

Langse snede
1:300

Dwarse snede
1:300

De Propellorwerkplaats en Ketelmakerij ontpoppen zich tot museum

Ontvangstgebouw

1. Restaurant
2. Catering

Toonstellingsruimte (museum condities)

3. Permanente tentoonstelling
4. Circulatie
5. Tijdelijke tentoonstelling
6. Kogge galerij
7. Tijdelijke tentoonstelling
8. Tijdelijke tentoonstelling

Achter het monumentale raam van de Ketelmakerij. Een brede pandgang van 40m met onbelemmerd zicht op de droogdokken 2 tot 9 en de ruime haven.

Boven: In het Boathouse 4 in Portsmouth wordt de bestaande structuur herschilderd.

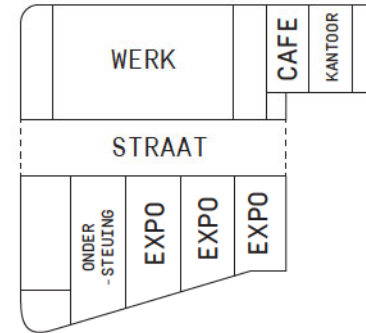
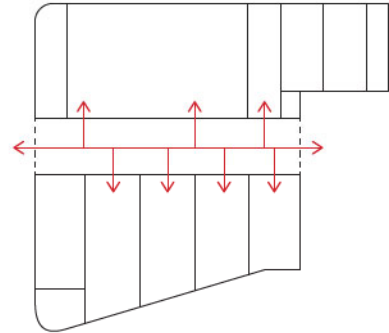
Links: De ruwe houten vloer in de Malmö-konsthall van Klas anshelm.

Links: op het gelijkvloers van de Propellerwerkplaats met de bijzondere werkvloer in kopshout. Rechts: op de mezzanine in dezelfde voormalige werkplaats.

Een veelheid aan tentoonstellingsruimtes

Verschillende beelden verspreid over deze pagina's tonen de meeste van de kleine tiental museale ruimtes, met uiteenlopende vormen, maten en lichtinval, die de AWN2 cluster ons biedt. We richten de ruimtes in door bestaande materialen af te wisselen met nieuwe, vaak hout in zijn ruwe vorm. De manier waarop in Portsmouth eenvoudige middelen, zoals een laag verf op het bestaande en het toevoegen van houten bekleding, de bestaande sfeer versterken en zo het museale ondersteunt, kan als voorbeeld dienen.

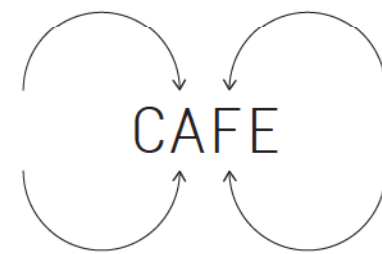
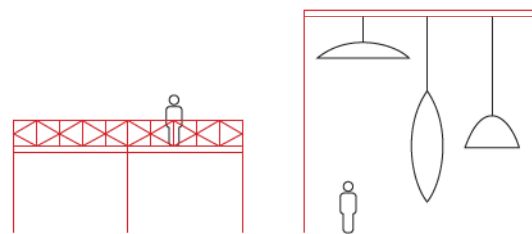

De straat

De centrale overdekte straat doorheen het gebouw behoudt zijn waarde. De plek waar de bezoeker vertrekt voor het bezoek aan een ruimte, en waar hij weer terugkomt om de volgende te bezoeken. Maar ook waar goederen en materiaal worden binnen gebracht. Een ruimte die constant in beweging is.

Logische verdeling

In AWN 1 vinden de ateliers, de tentoonstellingsruimtes met ateliercondities, de kantoren en het cafe hun plek. De verdeling van functies is eenvoudig en vraagt om weinig aanpassing aan het gebouw. De atelierruimte kan blijven waar hij is, overige atelierruimtes worden gebruikt voor tentoonstellingsruimtes, ondersteunende ruimtes blijven ondersteunende ruimtes en het cafe en de kantoren krijgen een prominente positie met zicht op de hele droogdokkensite.

Toegevoegde structuren

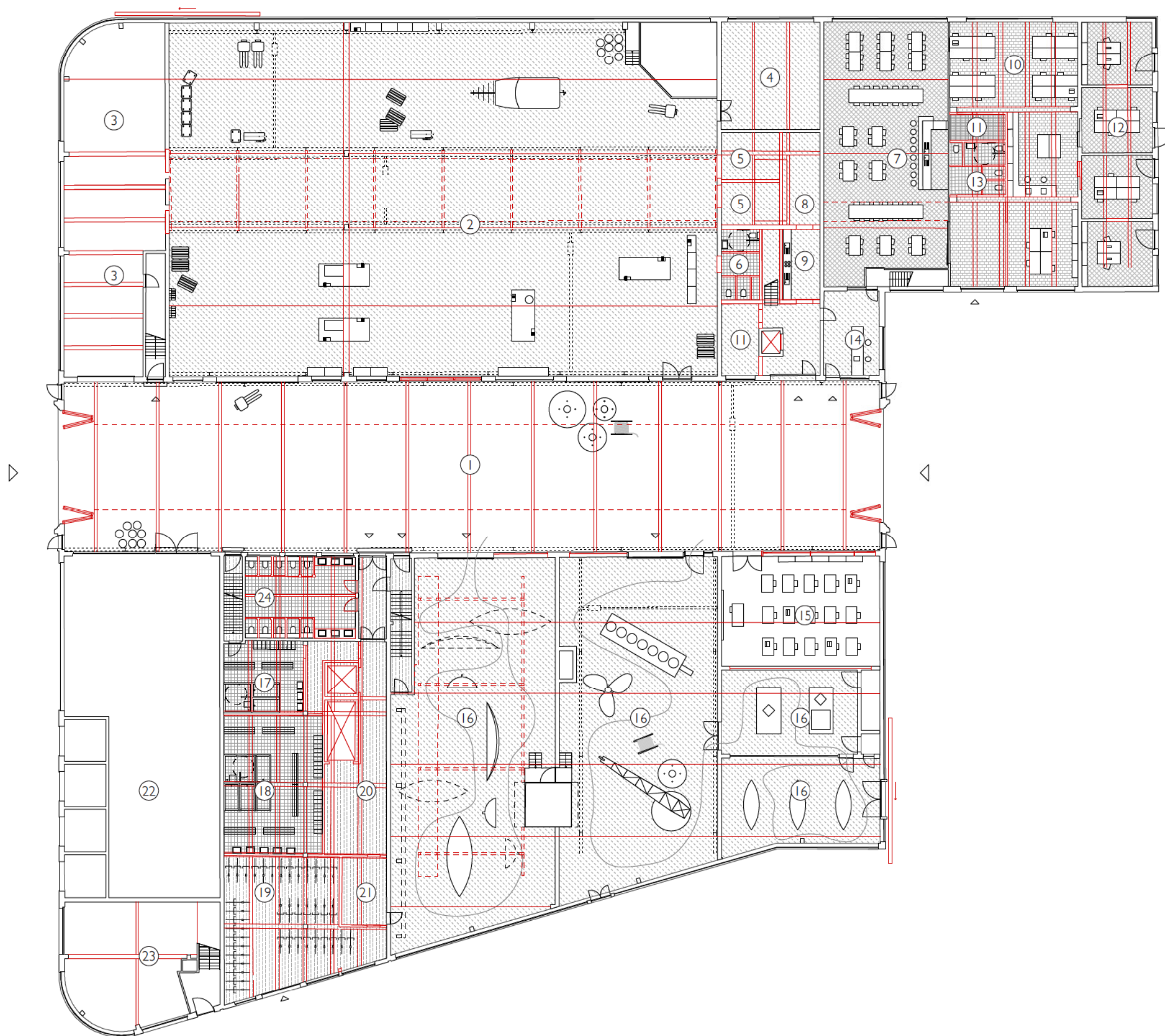
Wat we willen is dat dit gebouw toegankelijk en het werk zichtbaar gemaakt wordt. We voegen twee nieuwe personenliften toe en een nieuwe goederenlift. Nieuw toegevoegde stalen structuren worden ingezet als passerel over de ateliers en tentoonstellingsruimte. Aan hoge structuren kunnen collectiestukken worden gehangen.

Het cafe, een ontmoetingsplek tussen de dokken

Het cafe is er niet enkel voor de museumbezoeker. Het brede publiek van de hele droogdokkensite ontmoet mekaar in het cafe. Met een prominente positie op en zicht over de dokken, een terras op het zuiden en een sterke relatie met de kantoren en ateliers wordt het cafe het centrum voor de dynamische menging van werk en museum tussen de droogdokken.

Toegevoegde structuren vergroten de mogelijkheden van de bestaande ruimtes en maken dynamische tentoonstellingen.

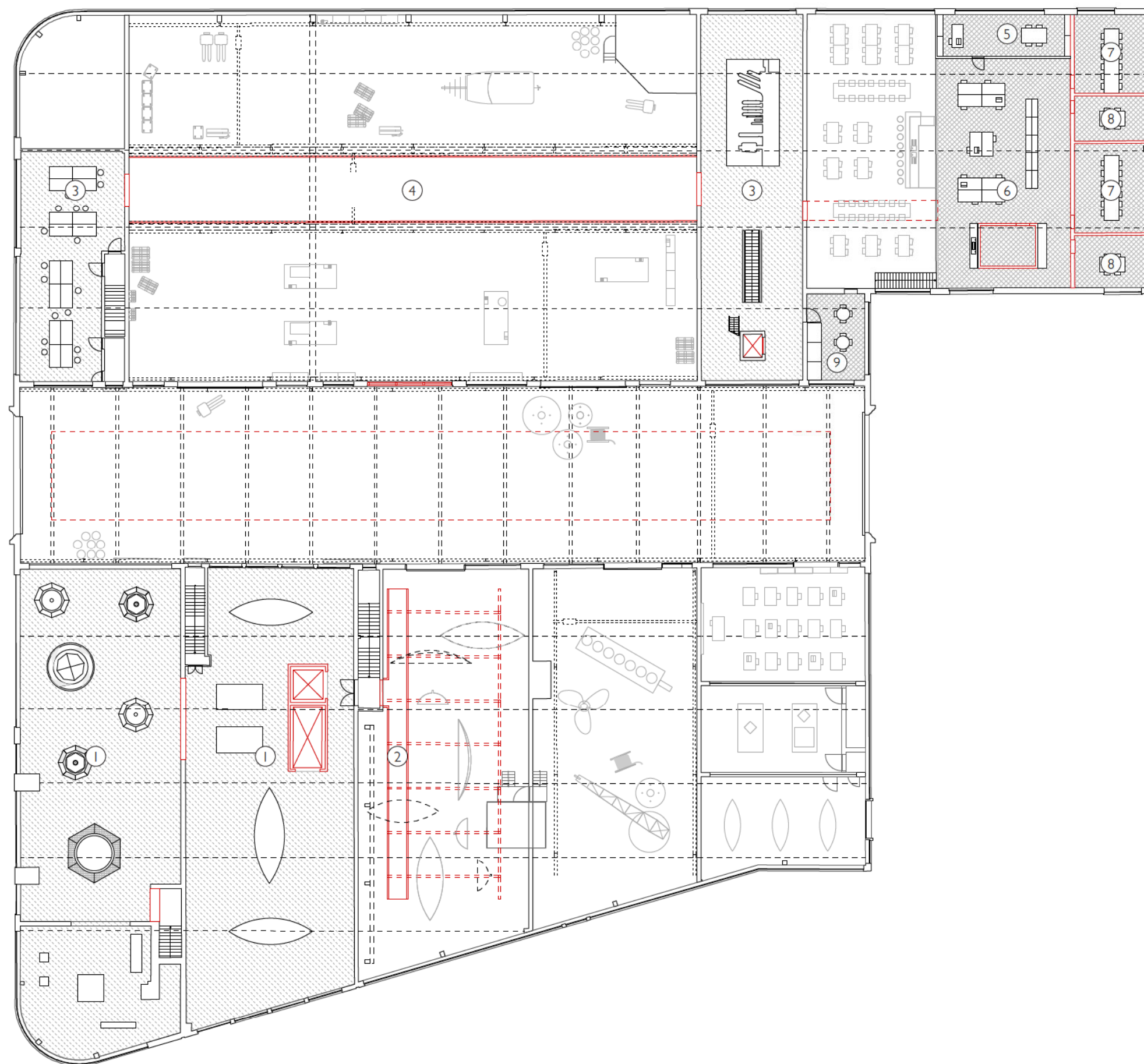
Plan gelijkvloers
1:300

De hout- en metaalbewerkingsateliers. Door het toevoegen van een nieuwe structuur worden de werken zichtbaar voor de bezoekers.

Werken en tentoonstellen

Straat	Tentoonstellingsruimtes (ateliercondities)
1. Binnenstraat	16. Perm. tentoonstelling
Werkruimtes	Personeel
2. Atelier metaal- en houtbewerking	17. Kleedruimte vrouwen
3. Atelierberging groot	18. Kleedruimte mannen
4. Verflokaal	19. Fietsenparking medewerkers
5. Atelierberging klein	Overige
6. Sanitair atelier	20. Berging transitruimte
Cafe	21. Afvallokaal
7. Cafe	22. Technische ruimte
8. Berging refter	23. Technische ruimte / berging R.I.B.
9. Keuken refter	24. Sanitair bezoekers
Kantoor	
10. Kantoor M.M.	
11. Berging kantoor	
12. Verhuurbare kantoren	
13. Sanitair kantoren	
14. Kantoor ontvangstzone / server	
15. Klaslokaal	

Plan 1e verdieping
1:300

De route voert de bezoeker langs meer dan alleen de ateliers. Verhalende tentoonstellingen over de site en het werk worden bezocht. Leer over de geschiedenis van de dokken door middel van een grote maquette met de werkelijke droogdokken zichtbaar door het raam.

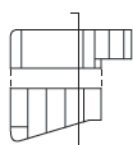
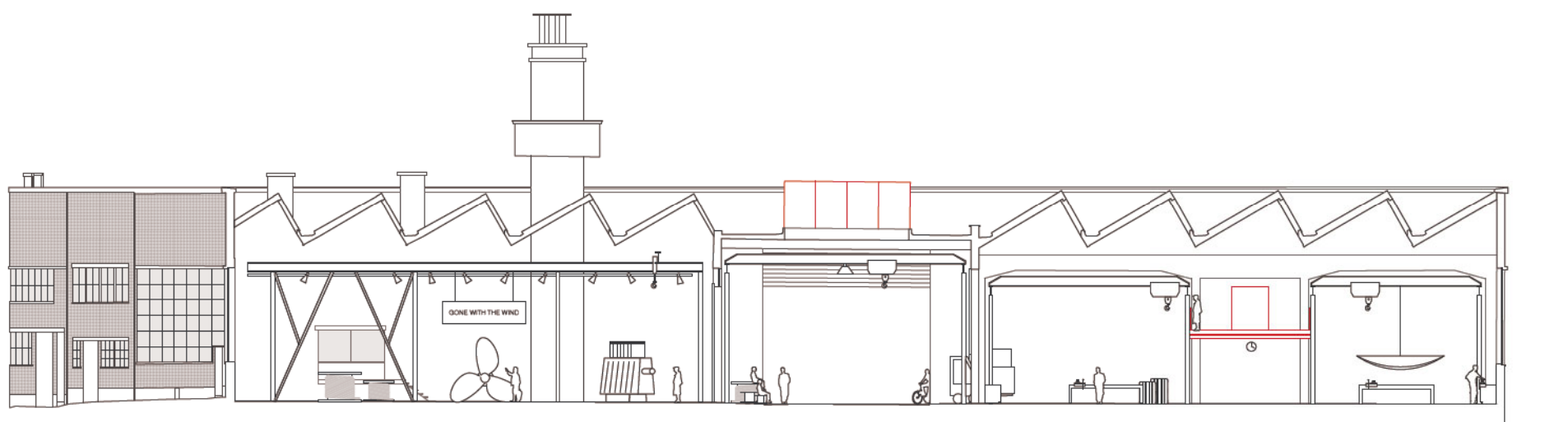
De atelierroute

Tentoonstellingsruimtes
(ateliercondities)

1. Tijdelijke tentoonstelling
2. Loopbrug bezoekers
3. Permanente tentoonstelling
4. Loopbrug bezoekers

Kantoor

5. Kantoor stadshavenmeester
6. Kantoor stadshavendienst
7. Vergaderzaal groot
8. Vergaderzaal klein
9. Ruimte onderhoudspersoneel

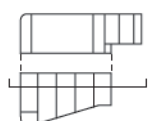
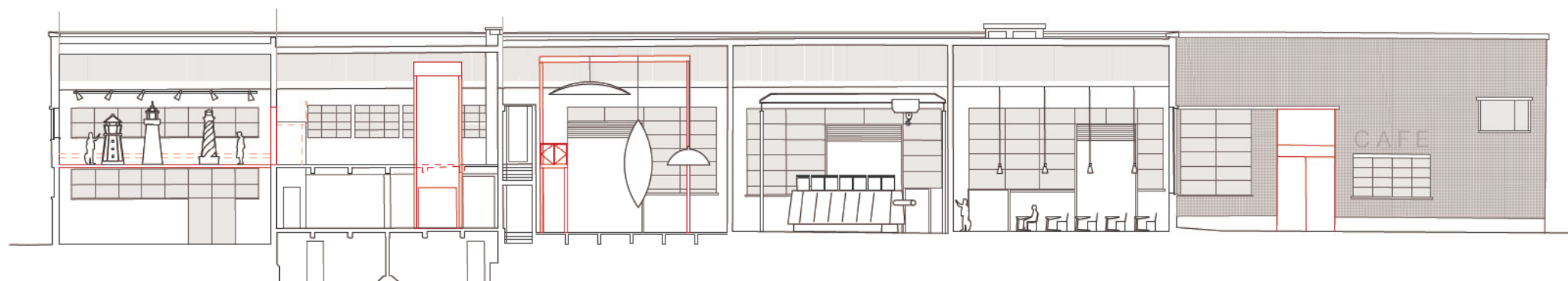
Snede
1:300

De tijdelijke tentoonstellingsruimtes bevinden zich op de eerste verdieping. Hier worden de sheddaken terug zichtbaar gemaakt en de vloer terug verlaagd om de ruimtes drempelloos op mekaar aan te laten sluiten.

In beweging

De straat is een plek die constant in beweging is. We houden het ruwe karakter: van de materialen, maar ook van het werkverkeer wat hier nog steeds welkom zal zijn. We voegen elementen toe die de bezoekers leiden: signalen voor de routing van en naar tentoonstellingen, een nieuw raam dat de ateliers zichtbaar maakt, grote glazen deuren die de connectie tussen straat en buitenruimte zo open mogelijk houdt, kisten uit de ateliers die zitmeubilair worden.

Snedes
1:300

Het cafe bevindt zich temidden van alle activiteit in AWNI. Het is een plek waar de bezoeker een koffie drinkt, de ateliermedewerker uitpuft en de kantomedewerker een open werkplek vindt.

Het cafe in de Blackhorse Workshop in London

De informele buitenruimte bij Grand Train in Parijs

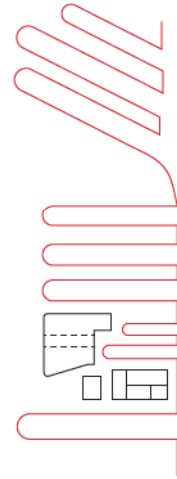
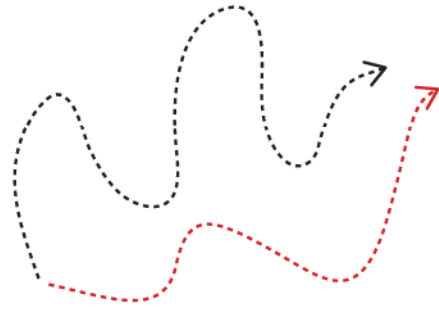
Het cafe in the Boathouse 4 in Portsmouth

Ontmoetingen

Het cafe wordt gebruikt en gezien door iedereen op de droogdokken. Het is prominent gepositioneerd op de site met een terras op het zuiden en bevindt zich binnen het gebouw tussen de kantoren, werkplaatsen en tentoonstellingsruimtes. Het cafe draagt bij aan het maken van een dynamische werk- en belevingsplek. We kiezen ervoor om refter en cafe als een te zien en tevens te midden van de kantoren te plaatsen. Het cafe is letterlijk open: voor iedereen, maar ook ruimtelijk in connectie met andere functies. We denken aan een sfeer zoals cafe's in Le Grand Train en Portsmouth, waar de sfeer van het bestaande de toon zet voor het informele karakter.

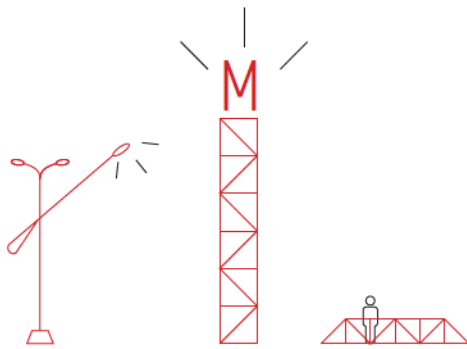
6 ONTDEKKEN

Van de dokken

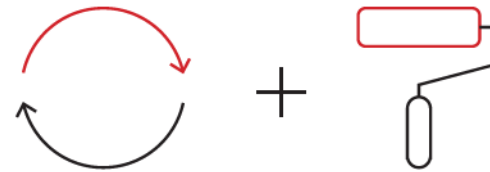
Vrij te ontdekken

Een buitengewone site verdient een uitzonderlijke routing. Hier geen voorbedacht parcours langsheen pijltjes en bordjes. Door een in het landschap geïntegreerde signalisatie en een reeks van fraai dok meubilair moedigen we de bezoekers aan tot een vrije ontdekking van de dokken.

Coherente indentiteit

Een actief hersteldok, een tentoonstellingsdok of een zwemdok ... de dokken zullen een brede waaier van activiteiten ondersteunen. Toch delen ze eenzelfde sterke identiteit. Deze bouwt verder op het roestige en productieve karakter van de site.

Dok meubilair

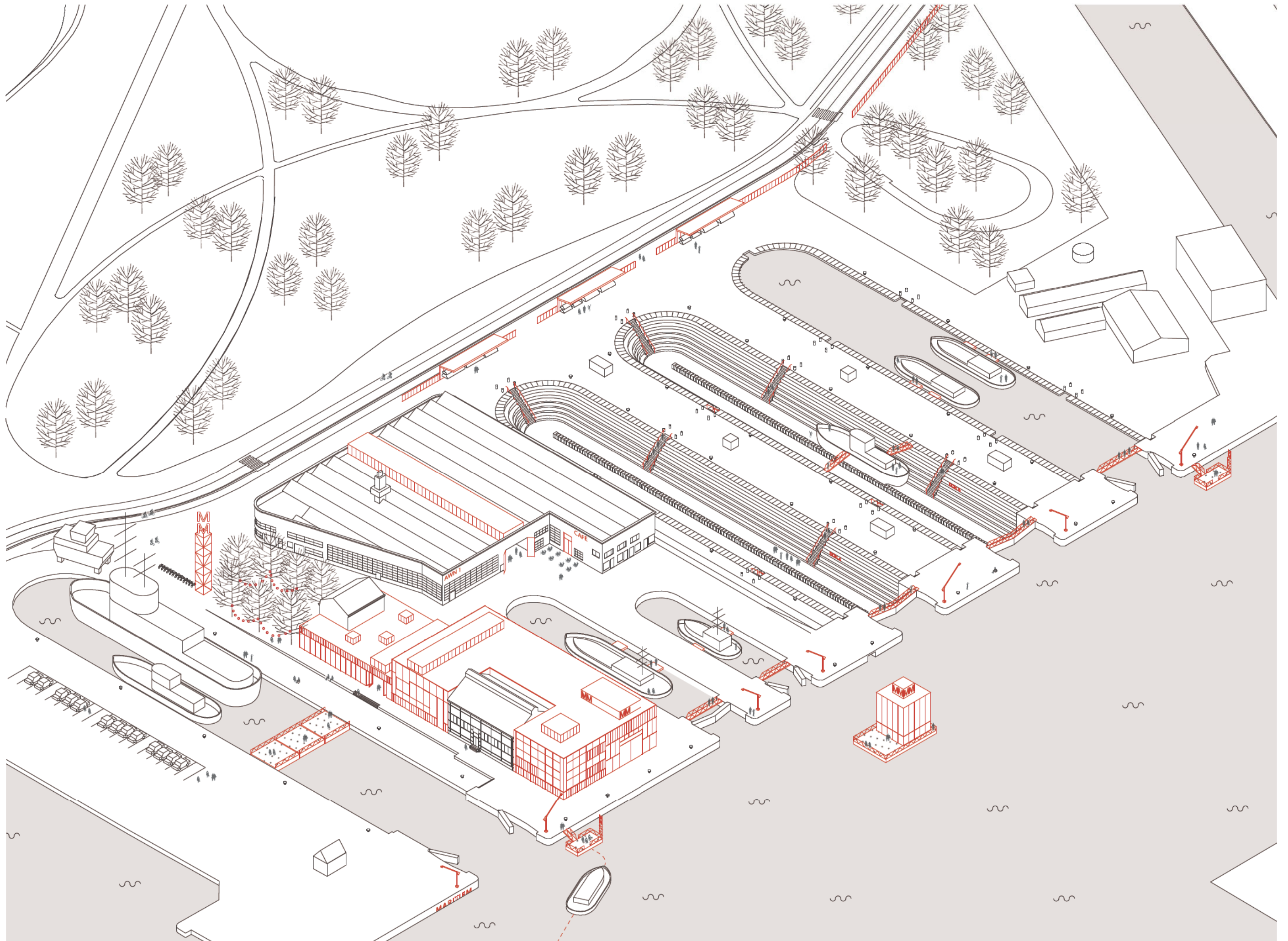
Het flexibele meubilair zorgt ervoor dat het landschap steeds voor eigen interpretatie en noden vatbaar is. Mobiele houten vloten en metalen loopbruggen maken de veranderende drijvende collectie bereikbaar. Het nieuw toegevoegde dok meubilair, zoals de beweegbare verlichtingselementen en de signalisatietoren, worden vervaardigd uit staal en geschilderd.

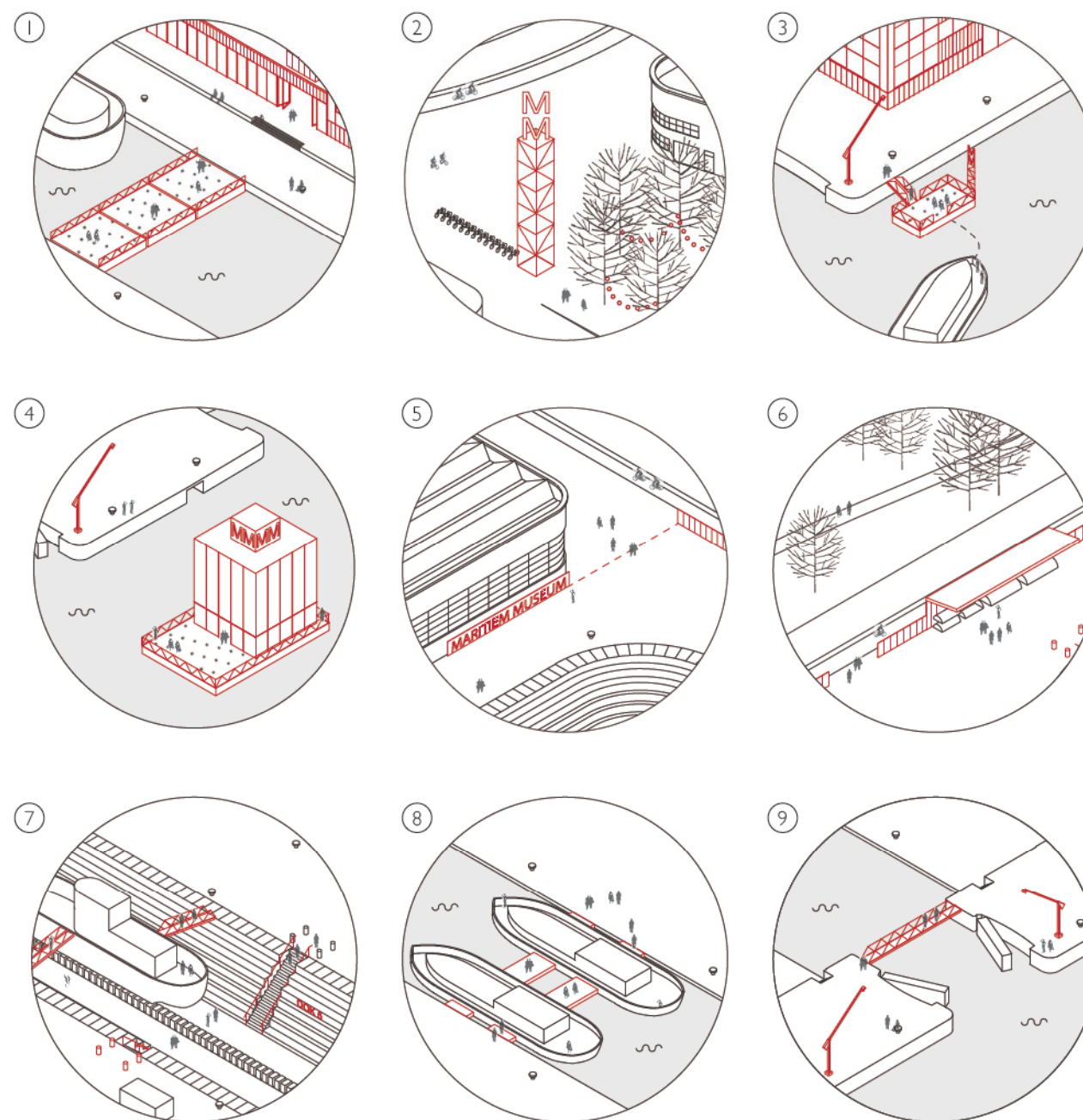
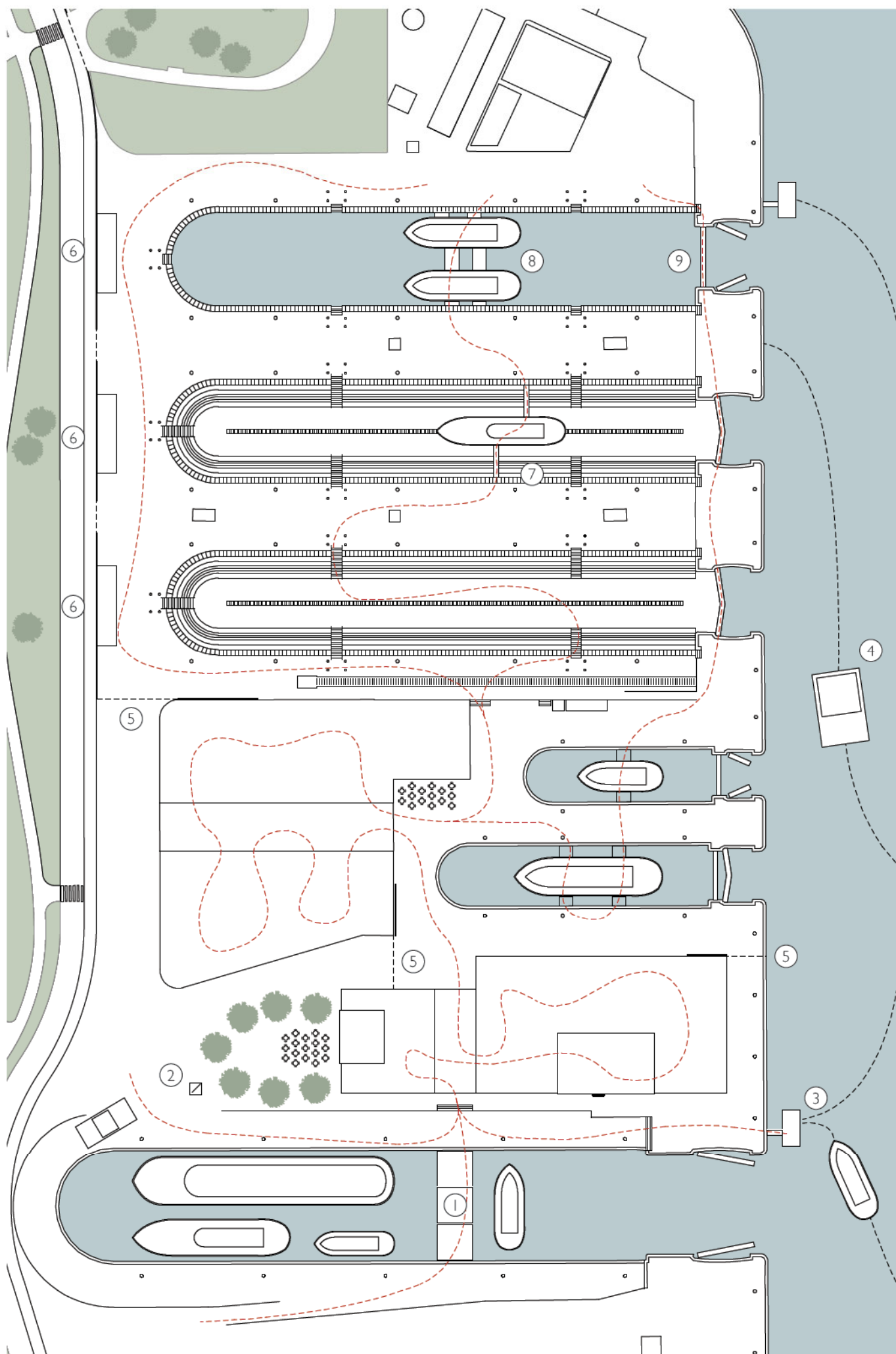
Hergebruiken en schilderen

De vele objecten op de site hebben een belangrijke gebruikshistorische waarde en door hun robuust karakter vormen ze een onlosmakelijk deel van de site. We zetten maximaal in op hergebruik. Zo worden bijvoorbeeld meerpalen en kielblokken gebruikt als zitelementen. Het metaalwerk zoals loopbruggen en balustrades worden opnieuw geschilderd in een herkenbaar kleurenpalet.

Dok 4 blijft een actief dok waar de drijvende maritieme collectie hersteld wordt. Door het schilderen van de bestaande balustrades en loopbruggen krijgen de dokken een nieuwe herkenbare identiteit.

Dok meubilair

1. Een verplaatsbare drijvende toegangsbrug versterkt de historische zichtlijn tussen Dok 1 en Dok 2.
2. Een toren markeert de Westelijke toegang van de site. Het stalen vakwerk verwijst naar de vele loopbruggen op de site.
3. Op het einde van de publieke kade voorzien we een stop voor de watertaxi ... een passende aankomst voor een bezoek aan het Maritiem Museum.
4. Een drijvend paviljoen biedt ruimte aan verschillende programmaties: een tijdelijke tentoonstelling als eindpunt van de wandeling langsheen de droogdokken of een lezing over de werken aan de Kogge naast het MAS in het Bonapartedok.
5. Grote stalen poorten sluiten de site af. In open toestand schuiven de poorten voor de bestaande gebouwen.
6. Ter hoogte van de openingen ontvouwt de terreinafsluiting zich tot een overdekte berging voor de kleinere boten.
7. Via bestaande loopbruggen en trappen ontdekken de bezoekers het varend erfgoed en de dokken. Het metaalwerk zoals de balustrades van de trappen wordt opnieuw geschilderd in een herkenbaar kleurenpalet.
8. We hergebruiken de bestaande houten vloten om de schepen toegankelijk te maken.
9. Een wandeling langsheen het Kattendijkdok over de sluisen heen blijft mogelijk wanneer de sluisen open staan door het behouden van de stalen loopbruggen.

We behouden de beeldbepalende kasseibestrating maar maken de dokken rolstoeltoegankelijk via een pad van gezaagde kasseien. De kasseibestrating zorgt voor continuïteit op de site en wordt ook doorgetrokken in de nieuwe overdekte straat.

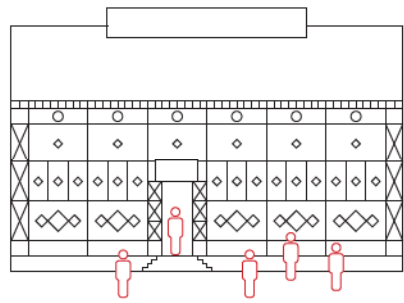
Voor het ontwerp van de verlichtingselementen laten we ons inspireren door de verlichting die voorheen op site aanwezig was. De beweegbare armen werden gebruikt om de boten tijdens de herstellingen te verlichten.

Dokken en gebouwen

De eerste drie dokken zijn de oudste en historisch meest waardevolle dokken van de site. Hier wordt het revaloriseerde varend erfgoed trots tentoongesteld. Het raakvlak tussen gebouw, landschap en dynamische collectie vormt de essentie van het nieuwe Maritieme Museum.

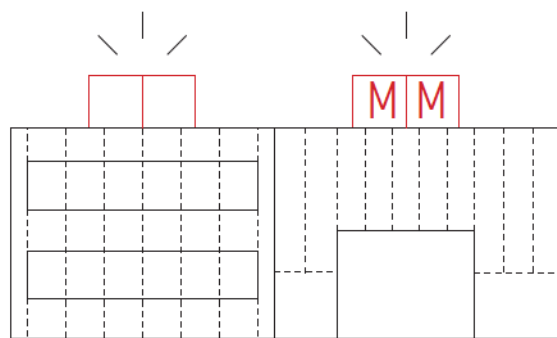
7 UITREIKEN

Naar de stad

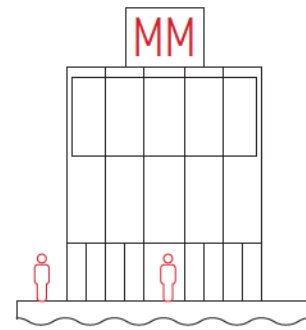
Pomphuis

We willen het Pomphuis opnieuw activeren, niet als een relikwie uit het verleden, maar als een actieve ruimte. Het Pomphuis behoort tot de stad en zijn bewoners. Ze heeft geen specifiek programma en faciliteert zo een brede waaier van activiteiten: van een boekvoorstelling tot een bedrijfsfeest.

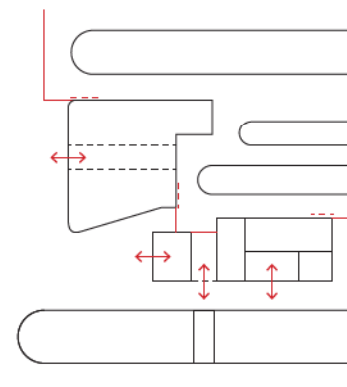
Daklichten

We vervangen de bestaande daklichten van de beide AWN gebouwen. Ze vormen een baken van licht naar de stad toe en kondigen het nieuwe programma van het Maritiem Museum aan naar de stad.

Het drijvende paviljoen

Het Maritiem Museum bevindt zich waar de stad eindigt en de haven begint, maar voor speciale gelegenheden komt het Maritiem Museum naar de stad toe. We plaatsen een deel van het programma symbolisch op het water. Het drijvende paviljoen biedt ruimte aan verschillende programmaties en verplaatst zich over het water doorheen de stad.

Een slimme ontsluiting

Door een slimme ontsluiting van de site blijft een groot deel van het programma toegankelijk voor het publiek buiten de openingstijden van het museum. De publieke kade geeft een directe toegang tot het Pomphuis en de Museumlobby. Het restaurant in de voormalige dienstwoningen geeft uit op het voorplein. Via de westelijke toegang naar de binnenstraat van AWN I kunnen ook de ateliers 's avonds door derden gebruikt worden.

Een boekpresentatie in het Pomphuis. Via de ronde kijkgaten vangen bezoekers een glimp op van de mooi verlichte pompschacht.

Nachtbeeld van aan de overzijde van het Kattendijkdok.

Een eerste onderzoekende schets naar de vorm en het potentieel van het drijvende paviljoen. Hier in het Willemdok voor het MAS.

Het tijdelijke drijvende theater van Aldo Rossi voor de Biennale in Venetië in 1979.

Een nieuw stadsdeel

We stellen ons een plek voor die verder gaat dan alleen een museum. Een voorheen gesloten site wordt nu opengesteld aan de stad. We omarmen wat er reeds is en maken een nieuw spannend stuk Antwerpen. Een levendige plek die ook buiten de openingstijden waardevol is.